

F. S.

**"Technik formt unsere Welt - Eine
enzyklopädische Darstellung", August
Scherl, Bonn 1957 : [recenzja]**

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 3/3, 489

1958

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



przy *Biografii* pominięto nazwisko współpracującego przy jej opracowywaniu St. Furmana.

Przeoczenia te i usterki wskazują na konieczność staranniejszej opieki wydawnictwa nad pracami, mającymi przynajmniej częściowo charakter dokumentacyjno-historyczny, a redagowanymi nie przez humanistów.

E. O.

August Scherl, *Technik formt unsere Welt — Eine enzyklopädische Darstellung*, Athenäum Verlag, Bonn 1957, s. 600, zdjęć na wkładkach 426, rys. w tekście 302.

Odpowiedź na powstające u wielu ludzi pod wpływem szybkiego rozwoju techniki pytanie: czy ludzkość, jej potrzeby kulturalne i materialne wyznaczają drogi postępu techniki, czy — odwrotnie — technika jest jakąś siłą podporządkowującą sobie ludzi i świat, jest tematem obszernego opracowania Augusta Scherla (*Technika kształtuje nasz świat — przegląd encyklopedyczny*) i jego licznych współpracowników, specjalistów w różnych dziedzinach techniki.

Starają się oni wykazać, że nauka i technika idą ze sobą w równym rytmie i umysł człowieka panuje nad siłami techniki. Technika naszych czasów wywiera na nas wielkie wrażenie, ale nie mniejsze wywierała technika sprzed tysięcy lat na ówczesnych jej twórców.

Książka jest próbą dokonania zrozumiałego dla wszystkich przeglądu techniki dnia dzisiejszego. Autor stawiając sobie za cel stworzenie dzieła popularnego nie wnika w istotę naukową odkryć i wynalazków, dąży raczej do wykazania wszechstronnych więzi techniki z codziennym życiem, chce pomóc wyrobieniu sobie przez każdego człowieka właściwego podejścia do jej zagadnień.

Opracowanie składa się z 30 rozdziałów dających się ująć w trzy grupy. Pierwszą stanowią zagadnienia podstawowych surowców, jak węgiel, drewno, stal, zaliczyć tu też można rozdziały o energii elektrycznej. Część druga — to technika w codziennym życiu i podstawowych gałęziach przemysłu, a część trzecia — to rozdziały opisujące główne kierunki techniki współczesnej od kolei do raket międzyplanetarnych i energii atomowej. Każdy rozdział zawiera we wstępie rys historyczny rozwoju danej dziedziny techniki, do którego autor przywiązuje dużą wagę. Zdaniem jego bowiem historia techniki broni przed rodzeniem się fetyszyzmu techniki.

Na specjalne podkreślenie zasługują ilustracje i rysunki. Znalazły się one w centrum uwagi autora, który — jak to podkreśla w przedmowie — jest zwolennikiem metody poglądowego nauczania. 426 zdjęć doskonale reprodukowanych zostało bardzo starannie wybrane i stwarza niezwykle sugestywny obraz potęgi techniki współczesnej. Szczególnie należy podkreślić dążenie do pokazania zdjęć mało dotychczas znanych, ilustrujących najnowsze osiągnięcia techniki raketowej, lotnictwa, techniki radarowej itp. Godne uwagi są również liczne rysunki wyjaśniające tekst, które w przejrzysty sposób podają zasady działania skomplikowanych maszyn.

F. S.